

Spelregelkader Participatie

MIRT-verkenning Oeververbindingen regio Rotterdam

Inleiding

Het Spelregelkader geeft invulling aan de omgangsvormen en verwachtingen tussen de deelnemers aan het participatieproces zoals dat is weergegeven op de bijgevoegde visualisatie (“routekaart”) van de participatie-aanpak.

Dit Spelregelkader Participatie (hierna “Spelregelkader”) is een nadere uitwerking van de participatie-aanpak die met de concept NRD op 9 januari 2020 ter inzage is gelegd en waarin het volgende staat beschreven:

“Aan het begin van de MIRT-verkenning wordt er tijd genomen voor beeldvorming, meningsvorming en het maken van praktische afspraken omtrent de participatie. Het proces om te komen tot een definitieve participatieaanpak kent meerdere stappen (paragraaf 2.4.1). Het proces resulteert in een definitieve participatieaanpak en naar verwachting een convenant met spelregels en praktische afspraken.”

Iedereen die zich betrokken voelt, is welkom om mee te denken over de voorgenomen maatregelen, opdat de initiatiefnemers van deze MIRT-verkenning en overige opdrachtgevers (zie voor uitleg de paragraaf met begrippen) tot een goede afweging en tot zo mogelijk een breed gedragen beslissing kunnen komen. Het betrekken van belanghebbenden in de MIRT-verkenning vindt plaats in een formeel en een informeel participatietraject, zoals beschreven in de concept NRD. Het Spelregelkader legt de basis onder het *informeel* participatietraject (dit is het traject buiten de wettelijk verplichte inspraakmomenten). Door deelneming aan het Participatieproces committeren de Deelnemers zich aan de ‘spelregels’ die beschreven staan in dit Spelregelkader.

Het doel van het Spelregelkader is het beschrijven van een werkwijze die waarborgen schept voor het bereiken van een transparant participatieproces waarin alle *belangen* een plek krijgen en waarin ten behoeve van het Participatieproces zoveel als mogelijk gelijkwaardige posities worden gecreëerd tussen enerzijds de Opdrachtgevers en Participanten en anderzijds tussen Participanten onderling, ongeacht de verschillende rollen die zij vertegenwoordigen. Dit is een voorwaarde voor het zorgvuldig doorlopen van het “Joint Fact Finding” proces dat in de NRD staat beschreven en dat de basis vormt voor een afgewogen besluitvormingsproces door de Opdrachtgevers. In de paragraaf over begrippen worden de termen toegelicht die hier met een hoofdletter zijn aangeduid. Naast dit algemeen deel kunnen per thema of participatiegroep (zie hiervoor de uitleg onder het begrip “Participatieniveaus”) maatwerk-afspraken worden gemaakt door de daarbij betrokken Deelnemers.

Tegen het eind van de Analytische Fase zullen de Deelnemers met elkaar het gesprek aangaan of het Spelregelkader het beoogde doel heeft bereikt, of dat er wijzigingen nodig zijn voor de volgende fase, de Beoordelingsfase.

Begrippen

Analytische fase

Dit is de fase die in de concept NRD wordt aangeduid met ‘zeef 1’. Het is de fase waarin vanuit de diverse onderzoeken bouwstenen worden verzameld om te komen tot verschillende, kansrijke alternatieven. En waarin duidelijk wordt welke alternatieven zullen afvallen voor de volgende fase.

Beoordelingsfase

Dit is de fase die in de concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau wordt aangeduid met ‘zeef 2’. Het is de fase waarin uit de verschillende, kansrijke alternatieven aan de Initiatiefnemers een advies wordt gegeven over een voorkeursalternatief. Het is vervolgens aan de Initiatiefnemers om daarover een gemotiveerd besluit te nemen.

Spelregelkader

Dit Spelregelkader Participatie, inclusief eventuele maatwerk-afspraken, waarbij de laatste alleen gelden voor de Deelnemers waarop de maatwerk-afspraken betrekking hebben.

Deelnemer

Een deelnemer aan het Participatieproces, zijn de Participant of Opdrachtgever.

Initiatiefnemers

De vier initiatiefnemers van de MIRT-verkenning: Metropoolregio Rotterdam-Den Haag, gemeente Rotterdam, Provincie Zuid-Holland, Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat.

MIRT-verkenning

De MIRT-verkenning Oeverbindingen als bedoeld in de concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau van 9 januari 2020.

NRD

De definitieve Notitie Reikwijdte en Detailniveau die tot stand komt na het uitbrengen van de Nota van Antwoord in reactie op de zienswijzen die worden ontvangen op de concept NRD van 9 januari 2020.

Opdrachtgevers

De zeven opdrachtgevers van deze MIRT-verkenning, zijnde de Initiatiefnemers tezamen met de drie gemeenten-belanghebbenden in relatie tot de Algeracorridor (Capelle aan de IJssel, Krimpen aan de IJssel en Krimpenerwaard).

Participant

Een belanghebbende, niet zijnde één van de Opdrachtgevers, die zich heeft aangemeld voor het Participatieproces en die door de Projectorganisatie is uitgenodigd aan het Participatieproces deel te nemen.

Participatiegroep

Hiermee wordt elke groep aangeduid die, op verzoek van de projectorganisatie, onder het regime van de participatieaanpak en dit Spelregelkader een bijdrage levert aan de verschillende besluitvormingsdocumenten van de MIRT-verkenning Oeverbindingen.

Participatieniveaus

Het Spelregelkader betreft de wijze van omgang binnen de participatieniveaus ‘participeren’ en ‘consulteren’, als beschreven in de participatieaanpak behorend bij de NRD. Meer in het bijzonder zijn de overkoepelende afspraken die hier worden beschreven van toepassing op de volgende participatiegroepen:

- expertgroepen;
- klankbordgroepen en
- het omgevingsberaad

Participatieproces

Het informele participatietraject van deze MIRT-verkenning langs de lijn van de Participatieniveaus als hiervoor beschreven.

Projectorganisatie

De projectorganisatie van deze MIRT-verkenning.

Inspanningsverplichtingen Deelnemers

- De voortgang van het Participatieproces is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van de Deelnemers. De Deelnemers verbinden zich in beginsel aan de doelstellingen, het maatregelenpakket en aan de planning die de Initiatiefnemers hebben neergelegd in de NRD. Ingeval meerdere Deelnemers gedurende het proces van mening zijn dat (bijvoorbeeld) de planning onrealistisch is of dat anderszins sprake is van onhaalbare of onwenselijke zaken, dan zal hierover door die Deelnemers advies worden uitgebracht aan de Opdrachtgevers (dit in het kader van 'elkaar niet verrassen' als beschreven in de volgende alinea). Deze zullen zich hierover vervolgens beraden. Dit ontslaat de Deelnemers niet van hun gezamenlijke verantwoordelijkheid ten aanzien van de voortgang van het Participatieproces.
- De Deelnemers onderkennen de verschillende rollen en belangen van de betrokken Initiatiefnemers en Participanten. Zij gaan jegens elkaar een inspanningsverplichting aan constructief mee te werken aan het Participatieproces van de MIRT-verkenning Oeververbindingen. Constructief wil zeggen dat Deelnemers:
 - respectvol omgaan met de verschillen in rollen en belangen;
 - tegenstellingen benaderen vanuit de inhoud en niet op de persoon of organisatie;
 - elkaar gedurende het Participatieproces niet verrassen, door bijvoorbeeld:
 - *elkaar tijdig te informeren over zaken als periodieke bewonersavonden of voorlichtingsbijeenkomsten en presentaties zoveel mogelijk onderling af te stemmen en;*
 - *elkaar, indien mogelijk, tijdig te informeren over openbare uitlatingen in media activiteiten die buiten het MIRT-traject zijn georganiseerd (zoals publicaties, optredens op congressen, bijeenkomsten e.d.) die gaan over het project.*
 - zich committeren aan het Participatieproces en aanwezig zijn bij de momenten waarop hun aanwezigheid wordt verlangd (zie ook de paragraaf over bijeenkomsten en kalenders);
 - zich houden aan de beginselen van vertrouwelijkheid als beschreven in de desbetreffende paragraaf in het Spelregelkader.

Inspanningsverplichtingen Opdrachtgevers

Bovenop de inspanningsverplichting, zoals die geldt voor alle Deelnemers, zullen de Opdrachtgevers zich ervoor inspannen dat duidelijk is op welke manier de bijdragen van Participanten hun weerslag vinden in de besluiten. Daar waar bijdragen geen weerslag zullen vinden in de besluiten, zal door de Opdrachtgevers zo tijdig mogelijk en gemotiveerd worden aangegeven waarom dat niet het geval is of zal (kunnen) zijn. Het aspect 'zo tijdig mogelijk' moet worden gezien als uitwerking van het beginsel 'elkaar niet verrassen', zoals beschreven in de voorgaande alinea.

Bijeenkomsten, Planning en Aanwezigheid

- Aan het begin van het Participatieproces zal een overkoepelende kalender worden gemaakt waarin zoveel mogelijk rekening wordt gehouden met de beschikbaarheid van de betrokken Deelnemers. Ook per thema zullen kalenders worden opgesteld. Tenzij een Deelnemer bij het opstellen van de kalenders kenbaar heeft gemaakt op enig moment niet beschikbaar te zijn, wordt verwacht dat hij/zij aanwezig zal zijn op de daartoe gewenste momenten (zie ook het commitment in de paragraaf 'Inspanningsverplichtingen Deelnemers').
- De data van bijeenkomsten worden zoveel mogelijk vastgelegd in de al eerder genoemde kalender. Wijzigingen hierop worden zoveel mogelijk vermeden, maar als zich toch wijzigingen voordoen, worden deze tenminste twee (2) weken voorafgaand aan de initiële kalenderdatum kenbaar gemaakt.
- Uiterlijk tien (10) werkdagen voorafgaand aan een bijeenkomst ontvangen de betrokken Deelnemers een uitnodiging en een concept agenda. Tot zeven (7) werkdagen voorafgaand aan de bijeenkomst kunnen Deelnemers voorstellen voor wijziging van de concept agenda kenbaar maken aan de Projectorganisatie. Betrokken Deelnemers ontvangen uiterlijk vijf (5) werkdagen voorafgaand een bijeenkomst de bijbehorende stukken bij de agenda.

Vertegenwoordiging

- Participanten nemen op persoonlijke titel deel aan het Participatieproces. In het geval dat een uitspraak wordt gedaan namens een achterban, zal de Participant dit expliciet maken en wordt deze ook als zodanig opgenomen in het verslag. De Projectorganisatie is genegen op verzoek een goede informatieverstrekking te verzorgen richting de achterbannen van (bewoners) organisaties (bijvoorbeeld door middel van 'op maat'-gesprekken of anderszins). Dit ter ontlasting van de Participanten.
- Deelnemers aan expertgroepen en aan het omgevingsberaad worden hiertoe aan het begin van het Participatieproces expliciet uitgenodigd door de Projectorganisatie.
- Voor deelname aan een klankbordgroep kan iedere belanghebbende (bij voorkeur vanuit een groter belang of met een achterban) zich éénmalig, te weten aan het begin van het Participatieproces, voor een jaar aanmelden. Tijdens de eerste bijeenkomst van elke klankbordgroep wordt het te doorlopen proces en de samenstelling van de groep met alle aanwezigen doorgenomen. Daarna volgt een drie- à viertal bijeenkomsten waarin de klankbordgroep in een vaste samenstelling bijeen komt. Een vaste samenstelling draagt bij aan de kwaliteit van het Participatieproces, doordat de betrokken Deelnemers gedurende het proces met elkaar eenzelfde kennisniveau opbouwen.
- In beginsel is het niet mogelijk dat een Participant zich door iemand anders laat vertegenwoordigen, tenzij hierover expliciet afspraken zijn gemaakt met de Projectorganisatie en mits de direct betrokken Deelnemers geen zwaarwegende bezwaren hebben tegen deze vertegenwoordiging.

Regie, Informatieverstrekking en Vastlegging

- De regie van het participatieproces is in handen van de Projectorganisatie. De Projectorganisatie is ingericht in opdracht van de Opdrachtgevers. In het kader van het Participatieproces heeft zij een eigenstandige verantwoordelijkheid om niet alleen de voortgang, maar ook de inhoud van het proces kwalitatief te waarborgen.
- Bij het verstrekken van informatie ten behoeve van het Participatieproces houdt de Projectorganisatie zoveel mogelijk rekening met het kennis- en ervaringsniveau van de verschillende Participanten. Informatie wordt zo tijdig mogelijk verstrekt, zodat de Participanten de tijd hebben om bijvoorbeeld hun achterbannen en experts te raadplegen.
- Per participatiegroep worden voorafgaand aan het Participatieproces afspraken gemaakt over de vastlegging van tijdens bijeenkomsten gemaakte afspraken. Binnen tien (10) werkdagen na afloop van elke bijeenkomst ontvangen de bij de participatiegroep betrokken Deelnemers en de Projectorganisatie een definitief exemplaar van de vastgelegde afspraken.

Vertrouwelijkheid

- Deelnemers zijn zich bewust van de bijzondere rol die zij innemen in het Participatieproces. Zij zullen stukken vertrouwelijk behandelen. Daar waar zij in het openbaar uitlatingen doen die het Participatieproces op enige wijze kunnen beïnvloeden, zullen de Deelnemers hun direct betrokken gesprekspartners in het Participatieproces voorafgaand op de hoogte brengen (zie ook het elkaar niet verrassen in de paragraaf 'Inspanningsverplichtingen Deelnemers'). Voor zover sprake is van georganiseerde achterbannen hebben de Participanten een inspanningsverplichting de direct betrokken Deelnemers en de Projectorganisatie tijdig op de hoogte te stellen van acties die het Participatieproces kunnen beïnvloeden.
- Participanten die de vertrouwelijkheid schenden, kunnen worden uitgesloten van verdere deelname aan het Participatieproces.

Kosten van het Participatieproces

- De Opdrachtgevers dragen de kosten voor de organisatie en inrichting van het Participatieproces, inclusief de kosten van de onafhankelijk voorzitter van het omgevingsberaad.
- Participanten dragen in beginsel hun eigen kosten. In bijzondere gevallen kunnen verzoeken voor vertegenwoordiging of voor de inhuur van expertise worden ingebracht bij de Projectorganisatie, die – na consultatie van de Opdrachtgevers – een gemotiveerd besluit zal nemen op het verzoek.
- Daar waar in bijzondere gevallen sprake is van kostenvergoedingen, zal hierover openheid van zaken worden gegeven aan Participanten die direct betrokken zijn bij het deel van het Participatieproces waarop de kostenvergoeding betrekking heeft.

Privacy

De projectorganisatie handelt conform de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). De gevraagde persoonsgegevens dienen alleen om Deelnemers effectief aan het Participatieproces deel te kunnen laten nemen. Persoonsgegevens worden niet buiten de Projectorganisatie verspreid en er wordt een proces ingericht dat met de nodige waarborgen is omkleed om verspreiding van persoonsgegevens te voorkomen.

Spelregelkader Participatie

MIRT-verkenning Oeververbindingen regio Rotterdam